

KÖZÉP-BUDAI
TANKERÜLETI
KÖZPONT

Esélyegyenlőségi Helyzetelemzése¹

2019. május 31.

Készítette: Dr. Kalina Katalin
szakmai igazgatóhelyettes

Jóváhagyta: Hajnissné Anda Éva
tankerületi igazgató

---

¹ A 2018. évi adatok ismeretében felülvizsgált 2. sz. Helyzetelemzés – készült: 2019. 09. 05.

1.	Bevezetés.....	3
1.1.	A helyzetelemzés célja	3
1.2.	A helyzetelemzés jogszabályi háttere	5
2.	A Tankerület Általános bemutatása	6
2.1.	Földrajzi, gazdasági és népességi adottságok	6
2.2.	A Tankerületi oktatási környezete.....	9
3.	Az intézményhálózat	13
3.1.	Az óvodai környezet	13
3.2.	Általános iskolai feladatellátás	15
3.3.	Középfokú iskolai feladatellátás	18
3.4.	Szakgimnáziumok és szakközépiskolák	21
3.5.	Szakiskolák, készségfejlesztő iskolák	22
3.6.	Alapfokú művészetoktatás	23
3.7.	Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmények.....	24
3.8.	Kollégiumok.....	25
4.	Pedagógusok	26
5.	Tanulói összetétel.....	30
5.1.	A hátrányos helyzetű, kiemelt figyelmet igénylő tanulók megoszlása	32
6.	Tanulói eredményesség.....	34
6.1.	Továbbhaladás és lemorzsolódás.....	34
6.2.	Hiányzások.....	35
6.3.	Kompetenciamérések eredményei	35
7.	Összegzés.....	37
7.1.	Megoldási lehetőségek.....	40
7.2.	Erősségek-Gyengeségek-Veszélyek-Lehetőségek	41
8.	Felhasznált irodalom	43

1. Bevezetés

A Közép-Budai Tankerületi Központ 2016. december elsejei megalakulásakor célul tűzte ki, hogy mind saját működése, mind a fenntartásában működő intézmények vonatkozásában a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód érvényesülését teljes körűen betartva végzi tevékenységeit, s ezt alapelveként közvetíti intézményei számára is. A 229/2012 (VIII.28.) Kormányrendelet 21. § 1) bekezdésében és 55. §-ában előírtak szerint az alábbiak szerint 2018 áprilisában megalkotta esélyegyenlőségi intézkedési tervét, figyelembe véve az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt, illetve az illetékességi területünkön működő helyi önkormányzatok esélyegyenlőségi programjait.

Az Oktatási Hivatal által gondozott EFOP 3.1.5-16-2016-00001 azonosítószámú „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” című kiemelt projekt keretében összegyűjtött adatokat és az abban kidolgozott eljárások figyelembevételével elemezve az alábbiak szerint esélyegyenlőségi helyzetelemzést készítettünk.

1.1. A helyzetelemzés célja

A Tankerületi Központ korábban esélyegyenlőségi intézkedési tervében deklarálta, hogy az állami köznevelési feladatellátás vonatkozásában érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkrimináció-mentességet,
- szegregációmentességet.

Az intézmények szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl cél az esélyteremtést támogató lépések megvalósítása is: a sajátos nevelési igényű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása, az egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi neveléshez-oktatáshoz, a lemorzsolódás csökkentése, megszüntetése.

Az iskolai oktatást-nevelést meghatározó stratégiai célok:

- Az egész életen át tartó tanulás megalapozása.
- A nevelés és oktatás minőségének fejlesztése.

- Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának bővítése.
- A nevelési-oktatási egyenlőtlenségek mérséklése.
- A közoktatás költséghatékonyságának és irányításának javítása.
- Korai iskolaelhagyás csökkentése.
- A tanuló képességinek megfelelő nevelés-oktatáshoz való hozzáférés biztosítása.
- A fenntartható fejlődés érdekében végzett pedagógiai tevékenységek támogatása.

Jelen dokumentumban összegzett esélyegyenlőségi helyzetelemzés megalkotása során az elmúlt évek mérései, és nemzetközi összehasonlítások alapján meghatározott tényeket vettük alapul úgymint:

- Magyarországon növekszik a gyengén teljesítők aránya
- Csökken a kiemelkedő szintű eredményt elérő tanulók aránya
- Iskolarendszerünk erősen szelektív
- Az iskolák közötti különbségek óriásiak
- A tanulók előmenetelét meghatározza a családi háttér
- Alacsony a kedvezőtlen körülményeik ellenére is jól teljesítők aránya
- Végzettség nélküli iskolaelhagyók aránya rendkívül magas
- Alacsony végzettségűnél rosszabbak a foglalkoztatási esélyek

A témával kapcsolatos szakirodalmi megállapítások ismeretében a fentieket az alábbi tényekkel egészítettük ki:

- Az iskolai szelekció nem feltétlen a szociokulturális háttérből fakad, a pedagógusok tevékenysége, pedagógiai gyakorlata éppúgy állhat ennek a háttérében.
- A tanulók előmenetelét a pedagógus tevékenysége meghatározza
- A tehetséggondozás az esélyteremtés egyensúlya szempontjából is meghatározó

A nem méltányos iskolarendszerről és az oktatási szegregációról alkotott kép valóságát vizsgáltuk a Közép-Budai Tankerületi Központ által fenntartott intézmények, illetve az érintett régió oktatási környezete szempontjából. Az iskolai lemorzsolódás és az oktatási szegregáció kapcsolódásai és beavatkozási pontjainak meghatározása érdekében készült az alábbi helyzetelemzés.

1.2. A helyzetelemzés jogszabályi háttere

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 21. § (1) A tankerületi központ a települési önkormányzat – az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján elkészített – helyi esélyegyenlőségi programját is figyelembe véve megalkotja a tankerületi szintű esélyegyenlőségi intézkedési tervet az állami köznevelési feladatellátás vonatkozásában, melyet megküld a Klebelsberg Központnak.

(2) Ha a tankerületi központ a települési önkormányzat esélyegyenlőségi programjának módosításáról kap tájékoztatást, az (1) bekezdés szerinti esélyegyenlőségi intézkedési tervét harminc napon belül – de tájékoztatás hiányában is legalább háromévente – felülvizsgálja. Ha a tankerületi központ a felülvizsgálat alapján az intézkedési tervét módosította, a módosított intézkedési tervét tizenöt napon belül megküldi a települési önkormányzatnak, az oktatási központnak. Az 55. § értelmében a tankerületi központ 2018. április 30-ig megküldi esélyegyenlőségi intézkedési tervét a 21. § (1) bekezdésben meghatározott szervezeteknek.

Ezen túl a helyzetelemzés kidolgozásánál figyelembe-vettük az alábbiakat:

- A Tankerületi Központ Esélyegyenlőségi terve, mint a K-BTK 13/2017 (06.26.) számú szabályzatát;
- Az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. tv-t
- A nemzeti köznevelésről szóló 2013. évi CXCV. tv-t, s annak végrehajtási rendeleteit, s kapcsolódó ágazati jogszabályokat.

Helyzetelemzésünk kapcsolódik az EFOP 3.1.5-16-2016-00001 azonosítószámú kiemelt projekthez, melynek célja hazánk és az Európai Unió oktatáspolitikai törekvéseiben, az uniós stratégiáknak és ajánlásoknak megfelelően, kiemelt helyre kerültek a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók, valamint a korai iskolaelhagyás megelőzésének támogatása. Az Oktatási Hivatal EFOP-3.1.5-16 projektjének feladata, hogy kialakítsa az *Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató (ILMT)* állami szolgáltatási rendszer modelljét.

Az EFOP 3.1.5-2016-00001 azonosítószámú „*A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása*” című kiemelt projekt (a továbbiakban: Projekt) átfogó célja az EFOP-ban meghatározott egyedi célkitűzésekhez illeszkedve a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése, csökkentése, újratermelődésének megakadályozása, a köznevelés

hátránykompenzációs és esélyteremtő képességének növelése. Ezen belül a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése és mérséklése érdekében célja:

- a köznevelési intézmények hálózatos kapcsolódásának, külső és helyi kapcsolatainak erősítése, építése, helyi, területi és regionális ágazatközi együttműködések fejlesztése;
- az intézményrendszer befogadó oktatást erősítő, deszegregációs célú fejlesztése érdekében oktatásszervezési intézkedési tervek fejlesztése.

2. A Tankerület Általános bemutatása

2.1. Földrajzi, gazdasági és népességi adottságok

A Közép-Budai Tankerületi Központ földrajzi elhelyezkedése szerint a főváros I., II. és XII. kerületét fedi le. Az I. kerület Budapest belső zónájában, a történelmi városközpont budai oldalán helyezkedik el, nagy részét a Budai Vár, a Várlejtő és a Duna-part foglalja el. A II. és XII. kerület a főváros budai oldalának meghatározó kerületei, amelyek a hegyvidéki zónába tartoznak, összterületük megközelítőleg egyharmadát természeti állapotú erdők, rétek borítják, ennek köszönhetően a „Budapest tüdeje” szerepkörét töltik be. A három kerületet egybe foglaló Központot, Északról a III. kerület (Óbuda), Délről a XI. kerület (Újbuda) határolja, Keleten a Duna, Nyugaton Budakeszi, Budaörs külterülete fogja közre.

A három kerület nagy kiterjedéséből adódóan Budapest ezen része változatos gazdasági arculatot mutat. A belső terület gazdasági életének motorja egyértelműen a Világörökség részét képező Vár, a Duna-part, valamint a Várlejtő, Gellérthegy, Tabán, valamint Krisztinaváros épített és természeti értékeire alapuló turizmus. Ebben a környezetben az idegenforgalomhoz kapcsolódó ágazatok fejlődnek dinamikusan, a turizmus, idegenforgalom és az azt kiszolgáló infrastruktúra a domináns tevékenység. Jelentős szerepe van továbbá az államigazgatási, miniszteriális szintű, követségi létesítményeknek, a kulturális intézményeknek, múzeumoknak, könyvtáraknak, valamint az egyházi intézményeknek, templomoknak, iskoláknak, egészségügyi intézményeknek, valamint a közepes méretű bevásárló centrumoknak is. Fontos foglalkozási ág az irodai tevékenységet igénylő szolgáltatások csoportja, ide sorolható a banki tevékenység, az ingatlanközvetítés, ügyvédi szolgálat, tervezés-tanácsadás, stb. A külső területek változatos táji, természeti adottságai rekreációs és kiránduló célponti szerepet

biztosítanak. A kedvező klimatológiai adottságokat kihasználva, gyógyászati és rehabilitációs intézmények működnek. Ez utóbbi funkciók jól kiegészítik a térség rekreációs jellegét.

Gazdasági szempontból tehát a szolgáltatás játssza a legfontosabb szerepet, a fővárosi átlagot messze meghaladó vállalkozási hajlandósággal. Ez összefügg a társadalmi státusból eredő lehetőségekkel, a vállalkozáshoz szükséges képességek meglétével. Vállalkozások szerkezetére leginkább a szolgáltatási és a kereskedelmi szektor túlsúlya jellemző.

A II. és XII. kerület közlekedési lehetőségeit, Buda földrajzi adottságai nagymértékben meghatározzák. Az agglomerációt a kerületekkel összekötő főútvonalak túlterheltsége befolyásolja az egész terület forgalmát. A hegyvidéki jellegből fakadó domborzati adottságok jelentős mértékben befolyásolják a közutakkal történő ellátottságot. A közösségi közlekedési hálózat jónak mondható, bár a perifériás részeken kissé elmarad a budapesti átlagtól. Legfőbb tömegközlekedési csomópontjai: Széll Kálmán tér, Széna tér, Batthyány tér, Déli pályaudvar. E csomópontokhoz kapcsolódó busz, villamos, fogaskerekű, metró és vasúti hálózat szolgálja a jelentős helyi és átmenő forgalmat. A fonódó villamoshálózat megkönnyíti a nagyobb távolságok egy járművel történő elérhetőségét. A Déli pályaudvar – a főváros második legforgalmasabb pályaudvara – az agglomeráció egy részével és a Dél-Dunántúllal teremt kapcsolatot, nyáron a balatoni vonatokkal utaznak sokan, télen a hivatásforgalom jelentősebb. A főváros pesti oldala a Margit-, Lánc-, és Erzsébet hídon át, illetve a 2. számú metróvonallal érhető el.

A tömegközlekedés helyzete kielégítő, ha nem is éri el minden területen a főváros esetében mértékadónak tekintett szintet, a 300 m sugarú körön belüli tömegközlekedési megálló helyek számát. A járatsűrűség a hálózatokon belül az igényeknek megfelelő. A köznevelési intézmények tömegközlekedéssel jól megközelíthetőek; az intézmények körzeteinek kijelölése során erre is figyelmet fordítunk.

A három budapesti kerület a budai "belvárostól" a budai hegyeken át húzódó városhatárig terjedve számos eltérő adottságú területet fog át, de ha nagyvonalúan négy, észak-dél irányú zónára osztjuk, a következőket állapíthatjuk meg:

A külső zóna a Budai Tájvédelmi Körzet része, dominánsan erdős terület, kiránduló-, rekreációs célpont, egészségügyi, sport és üdülő létesítményekkel. Régen a jó levegő miatt kórházak, szanatóriumok települtek ide, de a csend és a kilátás a tehetősebb polgárokat is idevonzotta. Így épültek fel a nyári lakok, üdülőházak, melyek jelenleg is meghatározzák a településrész képét, a főváros legalacsonyabb népsűrűségű részét képezve.

Beljebb haladva a zöldterületeken kívül dominánsan társasház-as nagyvillás tömbök, a hegyi lejtőkön kialakult villanegyedek, családi- és társasházakkal sűrűn beépített területe következnek a több mint száz éves várostörténeti múltat idézve, a domborzati adottságokhoz jól igazodó telekstruktúrával, építészeti elemekkel és értékes növényállománnyal. A népsűrűség itt is alacsony. Magas színvonalú, exkluzív terület, nem küzd megoldhatatlan környezeti problémákkal. Az országos és fővárosi infrastruktúra főhálózati elemei nem szelik keresztül, vagy csak a peremét érintik. Társadalma nem okoz gondot sem szociális, sem közbiztonsági szempontból. Az iskolázottság szintje magas, a munkanélküliség alacsony.

A Duna felé haladva a hegyvidék jellegből egy lazább, szabadon álló, 4-5 szintes beépítésű átmeneti zóna után átlépünk egy zártosrú, városi struktúrájú, 4-8 szintes épületekkel rendelkező, sűrűn beépített, funkcionális tekintetben vegyes, leszűkült, keskeny sávba. A térbeli és városépítészeti tagoltság és változatosság a társadalmi rétegzettségére is kivetül. A magasabb társadalmi státuszú csoportok a felsőbb régiókban, az alacsonyabb státuszú csoportok e sűrűn beépített részekben koncentrálódnak, illetve néhány panelházas lakótelepen élnek. A hegyoldalakon egyre feljebb és feljebb nyomuló urbanizáció igen intenzíven terheli a hegyláb területeket, ezért ezek lakókörnyezeti vonzereje fokozatosan csökken. Az 1990-es évektől megfigyelhető a lakosság agglomerációba vándorlása, azonban ez az utóbbi időben megtorpanni látszik. A viszonylagos népességcsökkenés mellett ugyanakkor a lakosság fiatalodása figyelhető meg: míg a nyugdíjas korúak száma csökken, a 14 év alatti korosztály gyarapszik, a munkaképes korú lakosság évről évre nő.

Negyedik zónaként jelzik a Duna-partot, a Várhegyet és közvetlen környezetét. Itt jelen vannak egymás mellett a többszáz-éves, régi épületek, a tekintélyes középületek és a későbbi idők változó stílusú házai. A terület népességcsökkenési arányaiban itt erősebb, amely magyarázható a kis alapterületű, komfort nélküli, vagy félkomfortos lakások megszűnésével, összevonásával, de a lakások idegenforgalmi, iroda-, illetve üzleti célra történő funkcióváltásának előretörésével egyaránt. A várban lakni inkább családon belüli, tradicionális kérdés, a fiatalabb generáció a gyermekekkel kiköltözik. Ennek az a hátránya, hogy a népesség az elöregedés jegyét viseli, a fiatal korosztály aránya egyre kisebb. Erőteljesen jelen van ugyanakkor a külföldi, spekulatív tőke, mely szeretné a vári ingatlanokat, lakásokat felvásárolni.

Összességében a Tankerülethez tartozó területen az állandó népesség száma kismértékű csökkenést mutat, a népsűrűség viszont meghaladja a budapesti átlagot. A született gyermekek száma ugyan évről évre kis mértékben nőtt, de még így is elmarad a kívánatostól. Kiemelendő

tény, hogy a három kerületben található köznevelési intézmények szakmai hírneve kiváló, így a beiskolázás érdekében a családok beköltözése, illetve a körzetességnek megfelelő lakóhely változtatása olyan mértékű, hogy az számos esetben az intézmények befogadási kapacitását erősen próbára teszi.

A lakónépesség kor szerinti összetételére jellemző, hogy míg az 59 éven aluliak aránya nem éri el a budapesti átlag értéket, addig a 60 évet betöltöttek számarányát jóval meghaladja, sőt ez az érték fővárosi viszonylatban itt a legmagasabb. Az egyetemi vagy főiskolai oklevéllel rendelkezők száma duplája a budapesti átlagnak, az iskolázottság nélküliek száma viszont lényegesen elmarad attól.

2.2. A Tankerületi oktatási környezete

A Közép-Budai Tankerületi Központ oktatási környezetének egyik jellemzője a magas gyermeklétszám, a másik a sokféle és nagyszámú nevelési-oktatási intézmény.

Települési lakónépességi adatok - 2018:

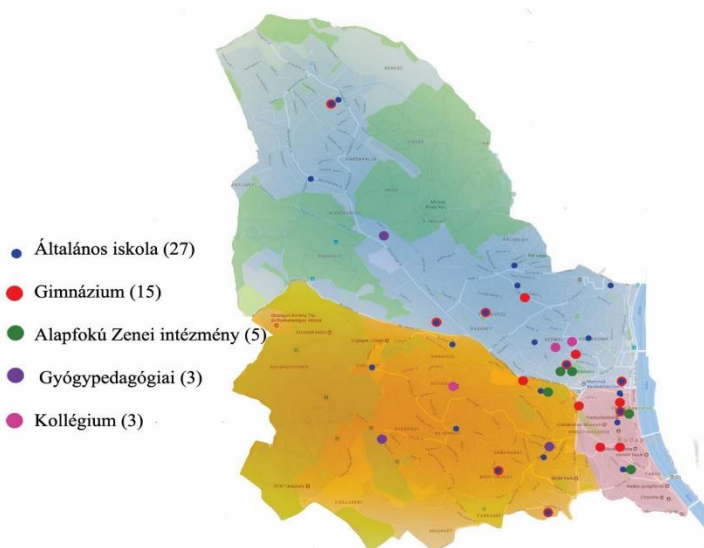
Települési lakónépességi adatok					
Település neve	Lakónépesség száma	0-2 évesek	3-6 évesek	7-14 évesek	15-18 évesek
		száma			
Budapest 01. ker.	26228	731	1009	1742	579
Budapest 02. ker.	87793	2394	3752	7778	2999
Budapest 12. ker.	58109	1702	2601	4937	1850

Nevelési-oktatási intézmények:

		Óvoda		Általános Iskola	Gimnáziumok	Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakiskolák, készségfejlesztő iskolák	AMI telephelyek!	Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmények	Kollégium
I. ker.	Önkormány.	7	Tk	4	5	1	0	0	6	0	1
	Egyházi	0	Egyház	1	2	0	0	0	0	0	1
	Egyéb	1	Egyéb	0	1	1	0	0	0	0	0
	Önkormány.	20	TK	14	7	0	0	0	16	1	3

II. ker.	Egyházi	3	Egyházi	2	3	1	0	1	0	0	1
	Egyéb	26	Egyéb	9	6	2	1	0	12	0	0
XII. ker.	Önkorm.	14	TK	10	3	0	0	2	12	2	1
	Egyházi	2	Egyházi	2	0	0	0	0	0	0	0
	Egyéb	20	Egyéb	12	10	3	0	0	2	0	0

A Közép-Budai Tankerületi Központ oktatási környezetének a gazdasági és környezeti adottságok alapján egyik meghatározó sajátossága az elérhető köznevelési intézmények kiemelkedően magas száma. Egyes csomópontokban akár 4 intézmény is található egymás szomszédságában, de az intézmények egymáshoz való közelsége általánosan is jellemző. A 38, általunk fenntartott intézmény széles hálót alkotva, a lakosság számára elérhető módon, kiegyenlítetten fedi le a kerületeket. A három kerületet egy egységként kezelve a Széll Kálmán tér jelenti a Tankerület középpontját, mely a három kerület közös határvonala is egyben. A Széll Kálmán tér közvetlen közelében 4 intézmény, a Marczibányi tér felé újabb 3 intézmény alkotja az állami oktatás középpontját. A virtuális tankerületi középponttól legtávolabbi intézmények a Sashegyi Arany János Általános Iskola, mely a Meredek úton már a XI. kerület határán található régi, patinás épületegyüttesben; a Klebelsberg Kuno nevét viselő intézmény szinte ezzel szemben, a II. kerület szélén, Nagykovácsi és Solymár szomszédságában, illetve a III. kerülettel határos intézményünk az Újlaki Általános Iskola. Megközelíthetőség szempontjából olyan különleges helyeken is vannak oktatási intézményeink, mint a Sváb-hegy és a Széchényi-hegy, a Budai vár, valamint a Rózsadombon lévő intézményeink, de ezek megközelítése megoldott.

A három kerület lakossági összetételét tekintve az oktatási környezet társadalmi szempontú meghatározója, az tény, hogy – amint azt a kerületek fejlesztési tervei is kiemelik – ezekben a kerületekben az értelmiségiek száma kiemelkedően magas, ahogy írják: „az ország szellemi kapacitásának jelentős hányada itt él”². Ebből fakad, hogy a releváns felhasználói szférát olyan családok alkotják, akik egyben a legtudatosabban iskolát választók közössége is. Ezen családok számára elvárása a magas szintű oktatás biztosítása, mely tudatos polgári magatartásként a magasabb beosztásban dolgozó értelmiségiek körére jellemző. A magas szintű elvárás a gyermekre szabott, korszerű oktatás biztosítását jelenti. Az itt élők többsége olyan cégeknél dolgozik, ahol az értékelés és a magas szintű elvárások mindennaposak és e magas szintű elvárások fogalmazódnak meg az intézményekkel és az intézményekben dolgozó pedagógusokkal szemben. A fokozott igényesség az iskolaválasztásban is tükröződik. Többek között ennek tudható be, a kerületben található számos oktatási intézmény – az állami mellett különösen a magán- és az egyházi iskolák – kiemelkedően nagy számának, s az általuk végzett tevékenység elismerésének. Intézményeinknek ebben a közegben kell az állami keretek között biztosítaniuk a tőlük elvárt nevelő-oktató tevékenységet.

² Idézet a II. kerületi Önkormányzat integrált fejlesztési tervéből

A magániskolák és egyházi iskolák által nyújtott lehetőségek komoly kihívást jelentenek. A családok által elvárt nevelő-oktató tevékenység ma már túlmutat a kompetenciák körén. Az önfejlesztésre, önálló tanulásra, kreatív tanulásra való nevelés igényével adják be gyermekeiket az intézményekbe.

A magas szintű elvárásoknak való megfelelés érdekében intézményeinkben dolgozó pedagógusoknak folyamatos tanulásra, önképzésre és továbbképzésre van szükségük; valamint nélkülözhetetlenek a korszerű oktatási módszerek alkalmazásához megfelelő eszközök. Ahhoz, hogy a kihívásoknak megfelelő szintű iskolákat működtessünk, stratégiai fontosságú az intézményvezetők folyamatos képzése.

A fenntartásunkban működő általános iskolák mind nagy múltra tekintenek vissza, nevelő-oktató munkájukat több évtizedes hagyományaikat éppúgy tükrözik, mint a modern pedagógia iránti elkötelezettségüket. Általános iskoláinkat az eltelt időszak alatt felnevelt generációk tisztelete övezi, kerületeiknek meghatározó szereplői.

Az önkormányzatok a körzetek kialakításánál figyeltek a helyi igényekre, s 2013-tól a tankerületeket támogatják a kötelező beiskolázás teljesítésében. Sok család olyan nagy energiákat fordít a helyi állami intézményekbe való bekerülésre, hogy a családok akár lakóhelyet is váltanak, nem kis nehézséget okozva ezzel a beiskolázás tekintetében. A 2017/18-as tanévben a felvételi kérelmeknek eleget tudtunk tenni, az indítandó osztályok száma elégségesnek bizonyult. Az állami fenntartású intézmények illetékességünkbe tartozó körében a körzetességet a kerületi határok és a körzeti hovatartozásra figyelemmel - de a szülők kéréseit figyelembe véve - igyekszünk rugalmasan kezelni.

A tanulói jogviszony kérdése a kötelező beiskolázás mellett is külön figyelmet érdemel, mivel intézményeinkben kiemelkedően sok a magántanuló, a tanulói jogviszonyt szüneteltető diák. Ezek a tanulók a létszámba ugyan nem számítanak bele, de a helyüket fenn kell tartani, a velük való foglalkozás pedig nem kevés feladattal jár. A tanulói jogviszonnal rendelkező tanulók – a tanulói jogviszony típusainak figyelembevételével - létszámba való beszámításának kérdése, intézményeink szempontjából stratégiai kérdés.

Általános iskoláink a hagyományos tanrend mellett mind rendelkeznek valamilyen saját, egyedi tevékenységgel, mely még inkább emeli az irántuk való érdeklődést.

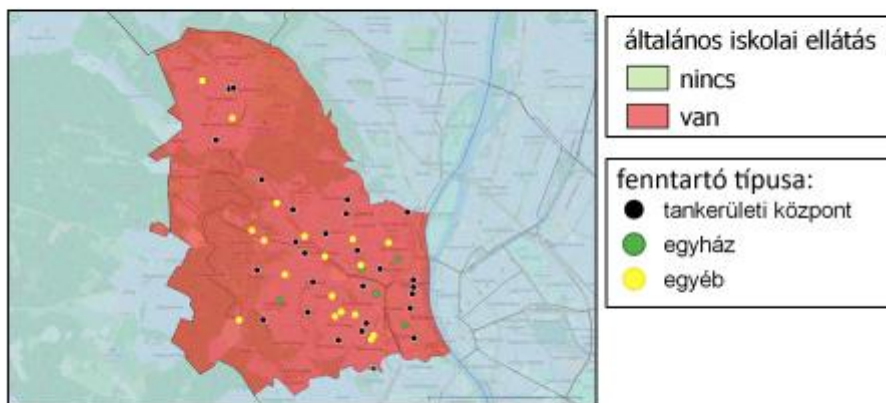
Az óvoda-iskola átmenet zökkenőmentesen, az óvodákkal való együttműködésben zajlik.

Az általános iskolákból való továbbtanulás a helyi, kiemelt eredményekkel és elismertséggel bíró középfokú intézmények miatt egyrészt számos lehetőséget ad a családoknak, másrészt az általános iskolák felső tagozatán maradó tanulók számát jelentősen csökkenti.

3. Az intézményhálózat

A Közép-Budai Tankerületi Központ illetékességi területén lévő köznevelési intézmények, a támogató intézmények és a felsőoktatási intézmények jól kiépített, egymással együttműködő, partnerségben élő, sokszor egymás munkáját kiegészítő **intézményhálózatot alkotnak**. A számos intézmény fenntartói között is kiváló az együttműködés. A teljes köznevelési intézményrendszer a kerületi lakosok igényeit számos szempontból lefedi, a tanulók számára szükséges egyénre szabott fejlesztés, nevelés-oktatás megvalósítható.

A tankerület területén működő általános iskolai feladatellátási helyek fenntartótípusonként

Adatforrás: KIR-INT 2017.

Közép-Budai tankerület

A kerületekben működő köznevelési intézmények iránti érdeklődés egyformán magas, s tekintettel a rendkívül magas gyermeklétszámokra a férőhelyek maximális kihasználtság mellett működnek. Jellemzően a férőhelyhiány okoz inkább megoldandó feladatot, az alacsony kihasználtság nem jellemző.

3.1. Az óvodai környezet

A köznevelési rendszer első lépcsőit alkotó **bölcsődék és óvodák** száma igen magas, ahogy az irántuk mutatott igény is. A három kerületben kiemelt feladat a kisgyermekes családok támogatása, s a kisgyermekek bölcsődében és óvodában való gondozása, nevelése. Kiemelt

figyelmet fordítanak a magas gyermeklétszámnak megfelelő mennyiségű, s a családok igényeit kielégítő óvodai férőhelyek biztosítására.

	családi napközi száma	bölcsődék száma (önkormányzati)	óvodák száma (önkormányzati)	óvodák száma (alapítványi, magán)
Budapest I. kerület	4	3	1 (1 székhely, 6 telephely)	9
Budapest II. kerület	18	12	12	20
Budapest XII. kerület	6	4	9	17

Az önkormányzati fenntartású/működtetésű óvodák férőhelyeinek száma 2018-ban.

	férőhelyek száma	kihasználtság
Budapest I. kerület	591 fő	100 %
Budapest II. kerület	2282 fő	100 %
Budapest XII. kerület	1318 fő	100 %

A település óvodáiba járó óvodások						
száma	ebből hátrányos helyzetű óvodások		ebből halmozottan hátrányos helyzetű óvodások		ebből RGYK-ban részesülő óvodások	
	száma	aránya	száma	aránya	száma	aránya
671	2	0%	1	0%	0	0%
3336	12	0%	0	0%	11	0%
2636	15	1%	2	0%	12	0%

Az óvodák sajátos nevelési igényű gyermekeinek ellátásában Tankerületi Központunk által működtetett utazó-gyógypedagógusi hálózatunk segítségével – köznevelési megállapodások alapján - tevékenyen részt veszünk az I. és a XII. kerület esetében. A II. kerület az óvodai ellátás érdekében saját utazóhálózatot működtet.

3.2. Általános iskolai feladatellátás

A Tankerület illetékességi területén működő általános iskolák kapacitásának kihasználása maximális, a XII. kerületben még azon túl is mutat.

Település neve	A településen működő általános iskolák száma	A településen működő általános iskolai feladatellátási helyek száma	Feladatellátási helyek együttes kapacitása	Feladatellátási helyek összesített tanulólétszáma	Feladatellátási helyek átlagos kihasználtsága
Budapest I. kerület	5	5	1500	1408	94%
Budapest II. kerület	24	25	8481	8555	101%
Budapest XII. kerület	23	24	6346	6869	108%

A település általános iskoláiba járó általános iskolás tanulók						
száma	ebből hátrányos helyzetű tanulók		ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanulók		ebből RGYK-ban részesülő tanulók	
	száma	aránya	száma	aránya	száma	aránya
1408	5	0%	3	0%	37	3%
8432	33	0%	92	1%	108	1%
6729	66	1%	40	1%	114	2%

A Tankerület illetékességi területén működő általános iskolák vonatkozásában a fenti adatokból jól látható a bemutatásban is jelzett régiós jelenség. Azaz a hátrányos helyzet, a halmozottan hátrányos helyzet, illetve a rendszeres gyermekvédelmi támogatás nem jellemző vonás, s így az intézményekben sem jelenik meg kiemelkedő módon. Ez a környék társadalmi jellemzőiből fakad, s nem pedig az iskolai szelekció jelenségének mutatója. A kerületek köznevelési rendszerét a méltányosság, a deklarált inklúzió jellemzi, azonban az ezzel kapcsolatos feladataik az igényekből fakadóan a befogadás határát nem lépik túl. A kerület iskoláit az oktatási integráció jellemzi, melyet akként is deklaráltunk, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók ellátása érdekében EGyMI-t alapítottunk, mely a három kerület intézményeiben a szakvéleményben foglaltaknak megfelelően, szakszerűen, szakmailag-módszertanilag kiváló

felkészültségű gyógypedagógusokkal látja el az érintett tanulókat. Minden intézmény szakmai alapidokumentumába belevettük az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók fogadását, s egyezség alapján, figyelembe véve a kerületek adottságait valamennyi intézmény között arányosan szétosztva rögzítettünk valamennyi sajátos nevelési igényt, s típust. Az ellátás teljeskörű.

Külön ki kell emelni a Gyermek Ház alternatív alapozóprogrammal működő intézményünket, mely a Klebelsberg Kunó Általános Iskola és Gimnázium része, a jövőben önállóvá váló, s gimnáziummal bővülő intézmény. Egyedi, akkreditált programja szerint az inkluzív nevelés megvalósításának ismert és elismert intézménye. Szemléletét, módszertanát folyamatosan megosztjuk intézményeinkkel, s emellett kiterjesztéseként a GyermekTér nevű programok indítottuk a Törökvész úti Általános Iskolában.

Alacsony osztálylétszámmal működő általános iskolai feladatellátási helyek							
OM azonosító	FEH neve	Fenntartó típusa	Település neve	Átlagos osztálylétszám	HH arány	HHH arány	RGYK arány
034819	Nyitott Világ Fejlesztő Iskola	tankerületi központ	Budapest 12. ker.	7,8	17%	0%	17%
200667	Tüskevár Általános Iskola, Szakközépiskola és Gimnázium	egyéb	Budapest 12. ker.	8,9	0%	13%	0%
200585	Magyarországi Japán Nagykövetséghez tartozó Budapesti Japán Iskola	egyéb	Budapest 12. ker.	9,6	0%	0%	0%
203126	Budapest British International Academy Angol Általános Iskola	egyéb	Budapest 02. ker.	10,0	0%	0%	0%
203260	Budapest British International School Angol Általános Iskola	egyéb	Budapest 12. ker.	12,3	0%	0%	0%
Magas osztálylétszámmal működő általános iskolai feladatellátási helyek							
FEH azonosító	FEH neve	Fenntartó típusa	Település neve	Átlagos osztálylétszám	HH arány	HHH arány	RGYK arány
100565	Szent Angéla Ferences Általános Iskola és Gimnázium	egyház	Budapest 02. ker.	27,7	1%	0%	0%
035305	Baár-Madas Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium	egyház	Budapest 02. ker.	28,1	0%	0%	0%

034808	Budapest II. Kerületi Pitypang Utcai Általános Iskola	tankerületi központ	Budapest 02. ker.	28,4	0%	0%	1%
035288	Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium	tankerületi központ	Budapest 12. ker.	28,5	0%	0%	1%
035346	Pesthidegkúti Waldorf Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola	egyéb	Budapest 02. ker.	29,5	0%	0%	1%
035242	Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskola Ének-zene Tagozatos Általános Iskolája	tankerületi központ	Budapest 12. ker.	29,9	1%	1%	1%

A Tankerületi Központ illetékességi területén az alacsony osztálylétszám nem jellemző, az adatgyűjtés eredményeképpen a Nyitott Világ Iskola tűnik alacsony létszámúnak, azonban ez az iskola speciális, egyedi adottsága. A Nyitott Világ a fentiekben is jelzett módon, hazánkban egyedülálló módon valósítja meg a lemorzsolódás prevencióját azon tanulók esetében, akik nem tudnak beilleszkedni klasszikus iskolai környezetbe. Céljük olyan fejlesztő nevelés nyújtása, amely elősegíti a reintegrációt, s amelynek segítségével a tanulók képesek lesznek a hagyományos iskolai közösségbe visszailleszkedni. A tanulókat kiscsoportokban nevelik, ezért az alacsony létszám nem releváns esetükben.

A Közép-Budai Tankerületi Központ kiemelt figyelmet fordít a különleges bánásmódot igénylő tanulókra. A környék adottsága, hogy a hátrányos helyzet és az azzal kapcsolatos feladatok kevésbé jelennek meg. A XII. kerületben ebben a tekintetben egyedülálló intézményként működik a Nyitott Világ Általános Iskola, mely eredetileg a szociális szférában jött létre azzal a céllal, hogy azokat a tanulókat, akik hátrányos helyzetük miatt különböző tanulási, magatartási, beilleszkedési problémákkal küzdenek, negyedik osztálytól kezdve befogadja, megakadályozza a lemorzsolódásukat, segítse mielőbbi visszatérésüket a többségi iskolákba. Az intézményt kísérleti jelleggel hozták létre, s az volt az eredeti alapítói cél, hogy további ilyen intézményekkel segítség a magatartási-beilleszkedési problémáik miatt lemorzsolódó tanulókat. Ezt az elképzelést a Tankerület szeretné akként megvalósítani, hogy az intézményt kibővíti, s pedagógiai programját akkreditáltatva, jógyakorlatként megosztja a többi Tankerülettel. A „Nyitott Világ” típusú intézmények létrejötte egy komoly hiátust javítani a magyar köznevelés rendszerében, s a lemorzsolódás ezen típusára megoldást jelenthetne.

A magas létszámok minden általános iskolára igazak, hiszen átlagosan 25-26 gyermek jár az általános iskolai osztályokba. A kiemelkedően magas kategóriába a Városmajori Gimnázium Kós Károly Általános Iskolája tartozik, ahol az iskola iránti igény olyan magas, hogy ennek érdekében a családok – amint azt már a fentiekben is említettük – lakóhelyet is váltanak. A körzetes kötelezettség teljesítése a Tankerület számára elsődleges feladat, melynek maradéktalan ellátást nehezíti, hogy az intézmények falai fizikailag nem tágíthatók tovább, az érdeklődés azonban akár több osztály indítását is lehetővé tenné. A Kós Károly Általános Iskola népszerűsége olyan mértékű – s ettől a több általános iskolánk is alig marad el-, hogy az emelt ének-zenei tagozat is, amely országos beiskolázású, körzetes tanulókkal megtelik. A Tamási Áron Általános Iskola épületének bővítésére volt lehetőség, mellyel a Tankerület élt is, s így a kapacitást növeltük annak érdekében, hogy a körzetes igénynek eleget tudjunk tenni.

A létszámmutatók azért is magasak, mert az alapfokú zeneoktatás feladatellátási helyeként is működnek, s így a több mint 3000 zeneiskolás tanuló is megjelenik bennük. Az alapfokú művészetoktatási igény igen magas a három kerületben, s ellátásuk az megfelelő infrastruktúra hiányában többféle megoldást is igényel. Az általános iskolák feladatellátási helyként való működése az egyik megoldás, amelyet megnehezít az iskolák délután 4-ig tartó feladatellátása, hiszen a két feladat így szükségszerűen ütközik.

3.3. Középfokú iskolai feladatellátás

A **középiskoláink elsősorban gimnáziumok**, melyek a környék családjainak igénye szerint igyekeznek a tanulókat nevelni-oktatni. Tiszta profilú gimnázium, klasszikus négy-évfolyamos képzéssel kevés akad, intézményeink jellemzően hat-, hét-, nyolc évfolyamosak. Gimnáziumaink jelentős száma összetett intézményként működik. Az illetékességi területünkön élő családok többször deklarált véleménye szerint az érettségit megszerzett fiatal az élethosszig tartó tanulásban elkötelezettebb, a szakmát sokkal tudatosabban választja.

Gimnázium összesen	15	
Többcélú intézmény részeként működő gimnázium	12	
Gimnázium típusonként	4 évfolyamos	9
	5 évfolyamos	11
	6 évfolyamos	3
	7 évfolyamos	1
	8 évfolyamos	2

	nyelvi előkészítő évfolyam	11
	Szakgimnázium	1
Szakiskola		3

Alapfeladatok	<i>tisztán általános iskolai nevelés-oktatást ellátó intézmény</i>		<i>általános iskolai és gimnáziumi nevelés-oktatás ellátó intézmény</i>		<i>tisztán gimnáziumi nevelés-oktatást ellátó intézmény</i>	
	összesen	<i>ebből a fenntartó: Közép-Budai Tankerületi Központ</i>	összesen	<i>ebből a fenntartó: Közép-Budai Tankerületi Központ</i>	összesen	<i>ebből a fenntartó: Közép-Budai Tankerületi Központ</i>
Budapest I. kerület	3	3	2	1	6	4
Budapest II. kerület	12	8	10	5	4	2
Budapest XII. kerület	13	7	11	3	1	0
Közép-Budai Tankerületi Központ	28	18	23	9	11	6

A létszámok vonatkozásában ugyanaz mondható el, mint az általános iskolák esetében, azaz intézményeink a kapacitásuk felső határán mozognak. Az osztálylétszámok fenntartói engedéllyel majdnem mindenhol elérik a maximális létszám fölötti 20%-os küszöböt. A középiskolák esetében külön gondot jelent a tanulói jogviszonyt szüneteltető, külföldön tanulók magas létszáma. Ugyan az osztálylétszamba nem számítanak bele, de mindig számolni kell a visszatérésükkel, ami tanév közben rendkívüli módon megemelheti a létszámokat.

Alacsony osztálylétszámmal működő gimnáziumi feladatellátási helyek							
OM azonosító	FEH neve	Fenntartó típusa	Település neve	Átlagos osztálylétszám	HH arány	HHH arány	RGYK arány
200585	Magyarországi Japán Nagykövetséghez tartozó Budapesti Japán Iskola	egyéb	Budapest 12. ker.	3,0	0%	0%	0%
035019	Budapesti Nemzetközi Iskola-International School of Budapest és Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium	egyéb	Budapest 12. ker.	5,5	0%	0%	0%

035343	Pasaréti Gimnázium	egyéb	Budapest 02. ker.	14,1	0%	0%	0%
064329	SEK BUDAPEST Óvoda Általános Iskola és Gimnázium	egyéb	Budapest 02. ker.	14,7	0%	0%	0%
035018	Greater Grace Nemzetközi Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium	egyéb	Budapest 12. ker.	15,8	0%	0%	0%
035356	Gustave Eiffel Francia Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium	egyéb	Budapest 02. ker.	16,3	0%	0%	0%
102350	Britannica Angolnyelvű Nemzetközi Óvoda Általános Iskola és Gimnázium	egyéb	Budapest 12. ker.	16,8	0%	0%	0%
035315	Budenz József Alapítványi Gimnázium	egyéb	Budapest 02. ker.	17,4	0%	0%	0%
203112	TANDEM Gimnázium	egyéb	Budapest 01. ker.	19,6	0%	0%	0%
038071	Thomas Mann Gymnasium-Deutsche Schule Budapest, Budapesti Német Általános Iskola és Gimnázium	egyéb	Budapest 12. ker.	21,2	0%	0%	0%
035562	ADDETUR Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakiskola	egyház	Budapest 02. ker.	21,8	0%	0%	0%
200667	Tüskevár Általános Iskola, Szakközépiskola és Gimnázium	egyéb	Budapest 12. ker.	22,0	0%	13%	0%
035360	Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium és Zenei Alapfokú Művészeti Iskola	tankerületi központ	Budapest 02. ker.	23,6	0%	0%	2%
034802	Budenz József Általános Iskola és Gimnázium	tankerületi központ	Budapest 02. ker.	23,8	0%	0%	0%
035307	Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Szakgimnázium	tankerületi központ	Budapest 01. ker.	24,5	0%	0%	1%
035302	Budapesti Osztrák Iskola - Osztrák Felsőreál Gimnázium	egyéb	Budapest 12. ker.	26,1	0%	0%	0%

Magas osztálylétszámmal működő gimnáziumi feladatellátási helyek

FEH azonosító	FEH neve	Fenntartó típusa	Település neve	Átlagos osztálylétszám	HH arány	HHH arány	RGYK arány
035242	Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskola	tankerületi központ	Budapest 12. ker.	31,4	1%	1%	1%

034799	Csik Ferenc Általános Iskola és Gimnázium	tankerületi központ	Budapest 02. ker.	31,8	3%	1%	5%
100565	Szent Angéla Ferences Általános Iskola és Gimnázium	egyház	Budapest 02. ker.	33,1	1%	0%	0%
035220	Budapest I. Kerületi Toldy Ferenc Gimnázium	tankerületi központ	Budapest 01. ker.	33,8	0%	0%	0%

A létszámadatokból az is jól látszik, hogy a magas osztálylétszámok ellenére a HH/HHH/RGYK tanulók aránya nem jelentős. Létszámuk igen alacsony, s integrációjuk az intézményekben megvalósul.

3.4. Szakgimnáziumok és szakközépiskolák

A környék szakképzés iránti igénye inkább a speciális képzések tekintetében jelentkezik. Fenntartásunkban lévő intézmények közül egyedül a Kodály Kórusiskolában található szakgimnáziumi képzés, mely a maga nemében Magyarországon egyedülálló egyházzenesz-képzést nyújt. Erre a képzésre azonban maximálisan 3 fiatal vehető fel, így a szakképzés egészéhez képest ez nem jelentős szám, azonban a zenészképzésben hiánypótló.

Budapest I., II., és III. kerületében működő **szakképzést nyújtó intézmények** közül nyolc iskola – ebből kettő állami fenntartású köznevelési intézmény – lát el szakgimnáziumi nevelő-oktató tevékenységet.

Szakgimnázium							
OM azonosító	FEH neve	Fenntartó típusa	Települ és neve	Átlagos osztálylétszám	HH arány	HHH arány	RGYK arány
035307	Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Szakgimnázium	tankerületi központ	Budapest 01. ker.	3,0	0%	0%	0%
101837	ETŰD KONZERVATÓRIUM Alapfokú Művészeti Iskola és Zeneművészeti Szakgimnázium	egyéb	Budapest 02. ker.	12,0	0%	0%	0%
034905	Lauder Javne Zsidó Községi Óvoda, Általános Iskola, Középiskola és Zenei Alapfokú Művészeti Iskola	egyéb	Budapest 12. ker.	15,0	0%	0%	0%

035562	ADDETUR Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakiskola	egyház	Budapest 02. ker.	16,0	0%	0%	0%
203061	Budapesti Gazdasági SZC Budai Középiskolája	egyéb	Budapest 12. ker.	21,0	0%	0%	0%
203058	Budapesti Műszaki SZC Than Károly Ókoiskolája, Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	egyéb	Budapest 02. ker.	25,0	0%	0%	0%
101156	Budai Rajziskola - Alapfokú Művészeti Iskola és Szakgimnázium	egyéb	Budapest 12. ker.	26,5	0%	0%	0%
203061	Budapesti Gazdasági SZC Hunfalvy János Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági és Kereskedelmi Szakgimnáziuma	egyéb	Budapest 01. ker.	29,2	0%	0%	0%

A **Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola** Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Szakgimnáziumban művészet, közművelődés, kommunikáció szakmacsoporton belül *klasszikus* - és *egyházzenész* képzés folyik. A másik, 2016-os statisztikában szereplő intézményünk esetében – Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimnázium – a szakgimnáziumi nevelés-oktatás (9-12. évfolyam). Ez a 2016-os tanévvel megszűnt, a továbbiakban már csak gimnáziumként működik. Szakközépiskolai nevelés a tankerület egy intézményében sem folyik.

3.5. Szakiskolák, készségfejlesztő iskolák

A Tankerület illetékességi területén működő három szakiskola közül kettő tartozik a tankerületi központhoz. A Gennaro Verolino Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium készségfejlesztő speciális szakiskolai képzéseire azokat a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulókat veszi fel, akik az előkészítő szakiskolai osztályokat sikeresen elvégezték.

A Fekete István Általános Iskola és Szakiskola OKJ-s szakmacsoport szerint számítógépes adatrögzítő és ügyvitel szakmákat oktat, szintén enyhe értelmi fogyatékos tanulók részére.

A két intézmény jelenlegi létszáma 84 fő, de a 2017. évi intézményi átszervezések kapcsán létszámbővítésre tett javaslatunkat elfogadták, így az intézmények maximális létszáma 109 főre bővült. (Maximális intézményi létszám; Gennaro Verolino Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium: 70 fő, Fekete István Általános Iskola és Szakiskola: 39 fő)

Kiemelendő a kapcsolatunk a Than Károly Szakközépiskolával, mely kerületeink vonatkozásában a szakképzési HÍD-programot működteti. Az intézményeinkben tanuló diákok esetében a HÍD-programhoz való csatlakozás nem fordul elő.

Szakiskolák, készségfejlesztő iskolák							
OM azonosító	FEH neve	Fenntartó típusa	Település neve	Átlagos osztálylétszám	HH arány	HHH arány	RGYK arány
038420	Fekete István Általános Iskola és Szakiskola	tankerületi központ	Budapest 12. ker.	7,0	0%	0%	10%
038421	Gennaro Verolino Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium	tankerületi központ	Budapest 12. ker.	8,5	11%	0%	11%
035562	ADDETUR Baptista Gimnázium, Szakgimnázium és Szakiskola	egyház	Budapest 02. ker.	14,7	0%	0%	0%

A Tankerületben működő szakiskolák a sajátos nevelés igényű tanulók esélyegyenlőségének biztosításában komoly munkát végeznek. Tevékenységükkel esélyt adnak a fiatalok társadalomba való beilleszkedésére.

3.6. Alapfokú művészetoktatás

A Tankerületi Központ oktatási környezetéhez tartoznak a művészeti nevelést nyújtó intézmények is, melyek közül különösen a zene iránti érdeklődés igen nagy. Meglátásunk szerint kevés olyan kerület, vagy akár régió van, amely elmondhatja magáról, hogy ilyen komoly zenei élet folyik a területén, s ilyen nagynevű, kiemelkedő tevékenységet végző köznevelési intézményekkel büszkélkedhet.

A környék zenei műveltség iránti igénye alapvető része a magas szintű oktatással kapcsolatos elvárásoknak. Ennek az igénynek a kielégítése szintén stratégiai kérdés, éppúgy hozzátartozik a kerületek oktatási rendszeréhez, mint az általános iskolai és gimnáziumi nevelés.

A családok ezen igénye komoly kihívás elé állítja a fenntartót is, hiszen a rendelkezésre álló zeneiskolai kapacitás az I. kerületi Farkas Ferenc Zeneiskola és a II. kerületi Járdányi Pál Alapfokú Művészetoktatási Intézmény esetében éppen elegendő, azonban a XII. kerületi Solti

György Zeneiskolában a jelentkezők száma a négyszerese az intézmény befogadóképességének.

Mindhárom intézményben a zongora- és hegedűoktatás iránti érdeklődés igen nagy. Zeneiskoláink sajátossága, hogy székhelyük viszonylag kicsi, s mindből hiányzik egy komolyabb koncertterem. A zeneiskolák telephelyei saját intézményeink és nem állami oktatási intézmények. Ez a tanulók szempontjából a lehető legjobb megoldás, hiszen így a zenetanárok „házhoz” mennek. Az általános iskolák délután 4-ig tartó munkája miatt azonban a termek rendelkezésre állása komoly problémát jelent. A koncertterem és az infrastruktúra biztosítása stratégiai kérdés, ahogy a Solti György Zeneiskola bővítése is. A három kerületben a kóruséneklés és a zenekari muzsikálás színvonala országos viszonylatban is kiemelkedő. A hazánkban méltán ismert és elismert, két, Kodály Zoltán nevét viselő intézmény a kóruséneklés legkiemelkedőbb intézményei. A Marczibányi téri Kodály Iskola a Magyar Rádió Gyermekkórusát befogadó intézmény, a Budavár tövében működő Kodály Kórusiskola pedig egyházi kórusairól ismert. A kerületek zenei élete igen kiemelkedő, melyhez a Városmajori Gimnáziumban működő Angelica leánykar és a Kós Károly tagintézményében végzett zenei nevelés és kórusélet jelentősen hozzájárul. Ennek az értékteremtő és a műveltséghez szervesen hozzátartozó képzési formának a támogatása stratégiai feladatunk, melyben infrastrukturális és szakmai teendőink is vannak szép számmal.

	<i>Alapfokú Művészeti Iskola</i>	<i>Zenei tagozatos osztállyal rendelkező intézmény</i>
Budapest I. kerület	2	0
Budapest II. kerület	2	1
Budapest XII. kerület	1	1
Közép-Budai Tankerületi Központ	5	2

3.7. Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmények

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátására szintén kiemelt figyelmet fordítottak a kerületek, és ezt az értékteremtő munkát mi szeretnénk tovább folytatni. A II. és XII. kerületekben működnek gyógypedagógiai intézményeink, melyek szegregált nevelő-oktató tevékenységet folytatnak. A II. kerületben az integráltan nevelhető, sajátos nevelési igényű tanulók ellátását utazó gyógypedagógiai hálózat segítségével oldották meg, melynek a működése szakmai

szempontból kiemelt jó gyakorlata a gyógypedagógus szakmának. Ezt a munkát kiterjesztve a 2017/18-as tanévvel a Fekete István Általános Iskolát Egységes Gyógypedagógia Módszertani intézménnyé alakítottuk, így az eddig három intézménynél működő utazó-gyógypedagógiai hálózatot egy intézményhez rendeltük. A feladatellátást mind a három, illetékességi területünkhöz tartozó kerületre kiterjesztettük. Ezzel a tevékenységgel komoly hiányt kívántunk megoldani, s ezért ez is kiemelt, stratégiai feladatunk.

Gyógypedagógiai intézmények							
OM azonosító	FEH neve	Fenntartó típusa	Település neve	Átlagos osztálylétszám	HH arány	HHH arány	RGYK arány
038420	Fekete István Általános Iskola és Szakiskola	tankerületi központ	Budapest 12. ker.	7,0	0%	0%	10%
038421	Gennaro Verolino Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium	tankerületi központ	Budapest 12. ker.	8,5	11%	0%	11%
038387	Palotás Gábor Általános Iskola	tankerületi központ	Budapest 02. ker.	12,2	4%	11%	0%

3.8. Kollégiumok

A köznevelés részének szerves részei a kollégiumok, illetve a bentlakásos intézmények. A Tankerület illetékességi területén három kollégium található, melyek állami fenntartásban működnek. Klasszikus értelemben vett kollégium a Káldor Miklós Kollégium; míg Magyarországon majdnem egyedülálló a Tapolcsányi Általános Iskolai Kollégium, mely általánosiskolás-korú, hátrányos helyzetű fiatalok számára nyújt otthont. A három kerületben a hátrányos helyzet kevés családra jellemző, így a kollégium elsősorban nem a kerületből, hanem – megtartva gyermekotthoni múltjából fakadó jellegzetességét, kapcsolatrendszerét – az egész országból fogad fiatalokat. Ezeknek a tanulóknak az állami iskolákba történő integrálása szintén stratégiai jelentőségű feladat. A harmadik intézmény a Gennaro Verolino Általános Iskola, Készségfejlesztő Szakiskola és Kollégium.

Kollégiumok							
OM azonosító	FEH neve	Fenntartó típusa	Település neve	Ellátottak száma	HH arány	HHH arány	RGYK arány

035357	Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium és Kollégium	egyház	Budapest 01. ker.	30			
039251	Káldor Miklós Kollégium Donát utca 46. telephelye	tankerületi központ	Budapest 01. ker.	55			
035305	Baár-Madas Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium	egyház	Budapest 02. ker.	42			
039251	Káldor Miklós Kollégium	tankerületi központ	Budapest 02. ker.	65			
039251	Káldor Miklós Kollégium Bakfark u. 1-3. telephelye	tankerületi központ	Budapest 02. ker.	77			
200611	Tapolcsányi Általános Iskolai Kollégium	tankerületi központ	Budapest 02. ker.	40			
038421	Gennaro Verolino Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium	tankerületi központ	Budapest 12. ker.	33			

4. Pedagógusok

FEH azonosító	OM azonosító	FEH neve	Település neve	Tanulólétszám	Összes pedagógus létszáma	Szakképesítés nélküli pedagógusok száma	Egy pedagógusra jutó tanulólétszám	SNI gyerekek száma	Gyógypedagógiai oktatásban résztvevő pedagógusok száma
001	034789	Budapest I. Kerületi Batthyány Lajos Általános Iskola	Budapest 01. ker.	389	40	0	9,7	9	-
001	034791	Lisznyai Utcai Általános Iskola	Budapest 01. ker.	330	37	1	8,9	24	-
001	034792	Budavári Általános Iskola	Budapest 01. ker.	270	27	0	10,0	3	-
001	035307	Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Szakgimnázium	Budapest 01. ker.	210	22	0	9,5	2	9
001	034798	Áldás Utcai Általános Iskola	Budapest 02. ker.	760	67	0	11,3	0	-
001	034799	Csik Ferenc Általános Iskola és Gimnázium	Budapest 02. ker.	464	41	0	11,3	15	-
001	034800	Remetekertvárosi Általános Iskola	Budapest 02. ker.	400	42	15	9,5	25	-

001	034802	Budenz József Általános Iskola és Gimnázium	Budapest 02. ker.	565	50	0	11,3	11	-
001	034803	Újlaki Általános Iskola	Budapest 02. ker.	509	54	0	9,4	49	-
001	034808	Budapest II. Kerületi Pitypang Utcai Általános Iskola	Budapest 02. ker.	455	38	0	12,0	2	-
001	034810	Törökvezs Úti Általános Iskola	Budapest 02. ker.	204	22	1	9,3	19	-
001	034812	Fillér Utcai Általános Iskola	Budapest 02. ker.	606	57	0	10,6	6	-
001	034813	Máriaremete-Hidegkút Ökumenikus Általános Iskola	Budapest 02. ker.	514	48	1	10,7	5	-
001	035327	Klebelsberg Kuno Általános Iskola és Gimnázium	Budapest 02. ker.	734	66	3	11,1	42	7
001	035348	Budapest II. Kerületi Szabó Lőrinc Kéttannyelvű Általános Iskola és Gimnázium	Budapest 02. ker.	244	16	0	15,3	4	-
002	035348	Budapest II. Kerületi Szabó Lőrinc Kéttannyelvű Általános Iskola és Gimnázium Fenyves utca 1. Telephelye	Budapest 02. ker.	273	31	0	8,8	5	-
001	035360	Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium és Zenei Alapfokú Művészeti Iskola	Budapest 02. ker.	455	33	0	13,8	5	-
001	038387	Palotás Gábor Általános Iskola	Budapest 02. ker.	92	28	0	3,3	92	22
001	034819	Nyitott Világ Fejlesztő Iskola	Budapest 12. ker.	47	14	0	3,4	21	1
001	034999	Jókai Mór Német Nemzetiségi Általános Iskola	Budapest 12. ker.	395	45	25	8,8	1	-
001	035004	Németvölgyi Általános Iskola	Budapest 12. ker.	524	56	0	9,4	106	-
001	035006	Virányos Általános Iskola	Budapest 12. ker.	439	42	0	10,5	3	-
001	035007	Zugligeti Általános Iskola	Budapest 12. ker.	304	30	0	10,1	4	-
002	035242	Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskola Ének-zene Tagozatos Általános Iskolája	Budapest 12. ker.	508	44	0	11,5	2	-
001	035288	Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium	Budapest 12. ker.	598	44	0	13,6	8	-
001	035289	Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimnázium	Budapest 12. ker.	354	34	0	10,4	3	-
001	038420	Fekete István Általános Iskola és Szakiskola	Budapest 12. ker.	69	19	0	3,6	69	19
001	038421	Gennaro Verolino Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium	Budapest 12. ker.	38	13	-	2,9	38	-

A Tankerületi Központ fenntartásában működő általános iskolák tekintetében a pedagógus létszám az ellátandó feladatokhoz megfelelő. Általános iskoláinkban 10700 tanuló tanul, akiket 1060 pedagógus lát el. Az egy pedagógusra jutó tanulói létszám intézményenként változó. A köznevelési törvényből és a nemzeti alaptantervből fakadó feladatok ellátásához a költségvetési törvényben meghatározott egy pedagógusra jutó 11,8 tanulóban meghatározott érték körül mozognak. 9 intézmény esetében egy pedagógusra 9-10 tanuló jut, ami az intézmények tehetséggondozó munkájához megfelelő érték. Két intézményünk esetében az egy pedagógusra

jutó tanulói létszám meghaladja a 13 főt, ami mindkét esetben az egy osztályba sorolt tanulók magas létszámából is fakad.

Gyógypedagógiai intézmények esetén az egy pedagógusra jutó 3,7 fő tanuló az átlagos érték, melyhez képest a Gennaro Verolino Általános Iskola 2,9 % -os adatával kedvezőbbnek tűnhet, azonban az általuk ellátott közép-súlyos értelmifogyatékos tanulók ellátáshoz ez az ideális.

A Tankerületi Központ intézményeiben a pedagógus ellátottság megfelelő az ellátott feladatokhoz és az ellátandó tanulók létszámához. Pedagógusaink rendelkeznek a megfelelő szakképzettséggel, azonban elhanyagolható százalékban foglalkoztatunk diplomára váró abszolutóriummal rendelkező, de még nyelvvizsgával nem bíró pedagógusokat. A gyakornokok megtartása, mentorálása kiemelt feladata minden intézményünknek, s ebben a Tankerület is elkötelezett.

FEH azonosító	OM azonosító	FEH neve	Település neve	Tanulólétszám	tagozatos tanítók létszáma				tagozatos tanárok létszáma				Összes pedagógus létszáma
					35 éves kor alatt	35-44 évesek	45-54 évesek	55 éves kor felett	35 éves kor alatt	35-44 évesek	45-54 évesek	55 éves kor felett	
001	034789	Budapest I. Kerületi Batthyány Lajos Általános Iskola	Budapest 01. ker.	389	3	4	8	7	1	7	4	6	40
001	034791	Lisznai Utcai Általános Iskola	Budapest 01. ker.	330	5	4	5	10	1	4	4	4	37
001	034792	Budavári Általános Iskola	Budapest 01. ker.	270	5	3	3	5	3	6	1	1	27
001	035307	Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola és Szakgimnázium	Budapest 01. ker.	210	0	1	5	2	1	6	3	4	22
001	034798	Áldás Utcai Általános Iskola	Budapest 02. ker.	760	3	7	13	12	4	6	9	13	67
001	034799	Csik Ferenc Általános Iskola és Gimnázium	Budapest 02. ker.	464	3	3	6	6	5	6	9	3	41
001	034800	Remetekertvárosi Általános Iskola	Budapest 02. ker.	400	9	4	11	2	2	5	5	4	42

001	03480 2	Budenz József Általános Iskola és Gimnázium	Budapes t 02. ker.	565	5	7	17	5	2	1	6	7	50
001	03480 3	Újlaki Általános Iskola	Budapes t 02. ker.	509	4	11	10	6	2	9	6	6	54
001	03480 8	Budapest II. Kerületi Pitypang Utcai Általános Iskola	Budapes t 02. ker.	455	6	5	3	7	1	5	5	6	38
001	03481 0	Törökvész Úti Általános Iskola	Budapes t 02. ker.	204	3	1	5	2	1	2	2	6	22
001	03481 2	Fillér Utcai Általános Iskola	Budapes t 02. ker.	606	5	10	8	11	2	8	10	3	57
001	03481 3	Máriaremete- Hidegkút Ökumenikus Általános Iskola	Budapes t 02. ker.	514	3	6	9	4	2	5	15	4	48
001	03532 7	Klebselsberg Kuno Általános Iskola és Gimnázium	Budapes t 02. ker.	734	11	10	9	9	3	10	10	4	66
001	03534 8	Budapest II. Kerületi Szabó Lőrinc Kéttannyelvű Általános Iskola és Gimnázium	Budapes t 02. ker.	244	0	0	0	0	1	6	2	7	16
002	03534 8	Budapest II. Kerületi Szabó Lőrinc Kéttannyelvű Általános Iskola és Gimnázium Fenyves utca 1. Telephelye	Budapes t 02. ker.	273	2	7	14	8	0	0	0	0	31
001	03536 0	Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium és Zenei Alapfokú Művészeti Iskola	Budapes t 02. ker.	455	3	3	10	7	2	2	2	4	33
001	03838 7	Palotás Gábor Általános Iskola	Budapes t 02. ker.	92	9	3	5	1	2	2	2	4	28
001	03481 9	Nyitott Világ Fejlesztő Iskola	Budapes t 12. ker.	47	0	1	1	0	0	6	5	1	14
001	03499 9	Jókai Mór Német Nemzetiségi Általános Iskola	Budapes t 12. ker.	395	9	3	7	2	1	6	13	4	45
001	03500 4	Németvölgyi Általános Iskola	Budapes t 12. ker.	524	13	7	4	11	2	6	6	7	56
001	03500 6	Virányos Általános Iskola	Budapes t 12. ker.	439	7	5	9	2	4	3	6	6	42
001	03500 7	Zugligeti Általános Iskola	Budapes t 12. ker.	304	4	7	3	4	3	3	2	4	30
002	03524 2	Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskola	Budapes t 12. ker.	508	6	7	5	5	3	4	9	5	44

		Ének-zene Tagozatos Általános Iskolája											
001	03528 8	Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium	Budapest 12. ker.	598	7	11	7	2	1	6	6	4	44
001	03528 9	Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimnázium	Budapest 12. ker.	354	4	2	5	5	1	4	8	5	34

Az általános iskolában foglalkoztatott pedagógusok életkoruk alapján egyenlően oszlanak meg. 195 fő 35 év alatti pedagógus és 262 fő 55 év feletti pedagógus dolgozik. Legtöbb pedagógus a 45-55 év közötti korosztályba tartozik, az általános iskolák vonatkozásában összesen 336 fő.

A számok az országos tendenciát jól tükrözik. Egyre több pedagógus éri el a nyugdíjkorhatárt, s ehhez képest az utánpótlás nem ugyanolyan arányú. A Tankerület vonatkozásában a feladatellátás stabil, a pedagógus álláshelyek betöltöttek.

5. Tanulói összetétel

A fentiekben már többször és több összefüggésben említettük a tankerület és három kerület tanulói összetételének jellemzőit. Összegezve elmondható, hogy a családok igényeinek megfelelően a tanulók számos érdeklődési területnek megfelelő intézmény közül választhatnak. A lenti térképek jól mutatják, hogy a HH/HHH/RGYK nem jellemző vonása a tanulóknak. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a szükséges ellátást mind a beilleszkedési és magatartási nehézséggel küzdő tanulók, mind a sajátos nevelési igényű tanulók esetében teljes körűen nyújtjuk. Intézményeink integráló szemlélete a gyakorlatban is megmutatkozik, melynek megvalósításában a gyógypedagógiai hálózatunk kiemelt szerepet játszik. A súlyosabb nehézséggel küzdő tanulók külön-nevelés keretében kapják meg a nekik szükséges fejlesztést, s nevelésük-oktatásuk során a támogatást. Az ellátási területek közül az autizmus spektrumzavarral élő, de külön nevelést igénylő tanulók ellátásában van hiátus, illetve a tankötelezett korú, de már nem általános iskolás tanulókéban. Ezekre törekszünk megfelelő megoldási utakat kidolgozni, majd azokat megvalósítani.

A három kerületben jellemzően a tehetséggondozás kap kiemelt szerepet, melyre nagyon nagy figyelmet fordítanak intézményeink. Ez jól látszik a tanulók eredményében, s mind a kompetenciamérések, mind az egyéb eredménymutatók tekintetében.

A nemzetiségi oktatásban a német nemzetiséghez tartozók igényeinek megfelelően működtetünk nemzetiségi oktatást nyújtó intézményeket. A kerületi oktatási rendszer sokszínűségnek lényeges intézményei a nemzetiségi oktatásban szerepet vállaló intézmények, különös tekintettel a terület gazdag, máig ható sváb hagyományaira.

Intézmény neve	nemzetiség	nemzetiségi nevelés-oktatás típusa
Fillér Utcai Általános Iskola	német nemzetiségi nevelés-oktatás	Bővített nyelvoktatói nemzetiségi nevelés-oktatás. Évfolyamonként maximum egy nemzetiségi osztály indítható.
Klebelsberg Kuno Általános Iskola és Gimnázium	német nemzetiségi nevelés-oktatás	nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás
Svábhegyi Jókai Mór Általános Iskola és Német Nemzetiségi Általános Iskola	német nemzetiségi nevelés-oktatás	Bővített nyelvoktatói nemzetiségi nevelés-oktatás, évfolyamonként legalább egy nemzetiségi osztállyal.
Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium	német nemzetiségi nevelés-oktatás	a gimnáziumban kétnyelvű nemzetiségi nevelés-oktatás

5.1. A hátrányos helyzetű, kiemelt figyelmet igénylő tanulók megoszlása

A Közép-Budai Tankerületben a hátrányos helyzetű, valamint kiemelt figyelmet igénylő tanulók aránya, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülés elhanyagolható. A felmérés ezen témakörét a Tankerületi Tanács is napirendjére tűzte, ahol a részt vevő intézményvezetők egyetértettek abban, hogy a Közép-Budai térségben a roma származású tanulók becsült aránya szegregációs tényezőként ugyancsak nem releváns.

Halmazottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók aránya feladatellátási helyenként

Halmazottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók aránya feladatellátási helyenként

Adatforrás: KIR-STAT 2017.

Közép-Budai tankerület

5.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő általános iskolai tanulók aránya feladatellátási helyenként

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő általános iskolai tanulók aránya feladatellátási helyenként

Adatforrás: KIR-STAT 2017.

Közép-Budai tankerület

5.3. Feladatellátási helyek közötti, feladatellátási helyen belüli szegregáció

Roma származású általános iskolai tanulók becsült aránya feladatellátási helyenként

Adatforrás: OKM 2017.

Közép-Budai tankerület

6. Tanulói eredményesség

A tanulói eredményesség intézményeinkben központi kérdés, olyannyira, hogy a II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium vezetésével a tanulási eredmény típusú célmeghatározás módszertanát tanulják intézményvezetőink. Ezzel az új szemlélettel egy másféle vezetői irányítás és nevelőtestületi működés valósul meg, amely a tanulás eredményességét helyezi fókuszba.

Közép-Buda vonatkozásában a tehetséggondozás kiemelt feladat, s az ellátott feladatok tekintetében meghatározó is.

A nevelés-oktatás minőségében meglévő területi különbségek csökkentése kapcsán megállapítható, hogy a Közép-Budai Tankerületi Központ fenntartásában működő intézmények saját kerületeikben kiegyenlített, egymást kiegészítő, támogató köznevelési tevékenységet folytatnak, számos lehetőséget kínálva a családok számára, hogy a legmegfelelőbb nevelő-oktató tevékenységet kiválaszthassák.

6.1. Továbbhaladás és lemorzsolódás

A szegregáció jelensége akár a lemorzsolódási adatokban is tetten érhető lenne, azonban a lenti táblázatból az is látszik, hogy a kiemelten jó eredményeket hozó, a rangsorok élén járó középiskolák, általános iskolák esetében a lemorzsolódási mutató a nulla és a 0,5% között mozog. Ebből következik, hogy nevelő-oktató munkájuk során a tanulók a nekik megfelelő módon tanulhatnak.

A lemorzsolódás 38 intézményünk esetében a 2017/18-as tanév adatai alapján az alábbiak szerint realizálódik:

lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya (%)	Intézmények száma (db)	intézkedések megjelölése a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók esetében		
		megelőző	beavatkozó	intézkedések száma
0,00-0,50	13	6	7	13
0,51-5,00	16	69	32	101
5,01-	4	2	7	9
Összesen:	33	77	46	123

Tankerületi intézményeink részt vesznek az EFOP 3.1.2. projektben, melynek során a lemorzsolódási mutatóikon javíthatnak, új-régi módszertanok felfrissítésével. Az intézmények kiválasztása központi adatok alapján történt. A Lisznyai Utcai Általános Iskola kiválasztása valóban célszerű volt, azonban az Újlaki Általános Iskola adatait félreértelmezték, mivel az értelmi fogyatékosokat nevelő osztályok esetében nem vették figyelembe azok sajátosságait. Az intézmény nevelőtestülete innovatív, és szívesen vesz részt ezen a képzéssorozaton. Javasoltuk a Németsölgyi és a Törökvészi Úti Általános Iskolák, illetve a Móricz Gimnázium bevonását a projektbe, akik esetében a különböző mérési eredmények, lemorzsolódási mutatók alapján az értékek csökkentése az elvárt. Ebben az évben ez meg is történik.

Iskola	Képzés	Képzésen résztvevők száma	Kiállított tanúsítványok száma
Újlaki Általános Iskola	Tanulástámogató digitális alkalmazások heterogén tanulócsoportban	49	43
Lisznyai Utcai Általános Iskola	Tanulástámogató digitális alkalmazások heterogén tanulócsoportban	32	13
Lisznyai Utcai Általános Iskola	A tevékenységközpontú pedagógiák gyakorlati alkalmazására való felkészítés	29	23

6.2. Hiányzások

A tankötelezettség iskolába járással történő teljesítése a Tankerület intézményeiben problémamentesen megvalósul, nagymértékű hiányzás és ebből következően lemorzsolódás nem jellemző. Intézményeink mutatói minden igazolatlan hiányzási kategóriában jellemzően 2% alatt maradnak, számos intézményben 0%. A szórványosan jelentkező eseteket az iskolák a családokkal és a gyermekjóléti szolgálattal szoros együttműködésben jól kezelik.

6.3. Kompetenciamérések eredményei

A tanulók különleges bánásmódnak megfelelően tanulhatnak tehetséggondozó szemléletű intézményeinkben, vagy sajátos nevelési igényüknek megfelelően többségi iskolákban, vagy külön-nevelést esetén külön-nevelést biztosító osztályokban, vagy iskolákban.

Az intézmények kompetenciaméréseken elért eredményeik alapján is kiegyenlített képet mutatnak, több évre visszamenően sincs komolyabb eltérés negatív irányba, nem volt szükség

intézkedési tervek készítésére sem. Az intézmények kompetenciamérésen elért eredményei az OKM2017 alapján:

	matematika			szövegértés		
	6. évf.	8. évf.	10. évf.	6. évf.	8. évf.	10. évf.
országos átlagtól szignifikáns mértékben alacsonyabb	1	1	0	0	0	0
statisztikailag nem térnek el jelentős mértékben az átlagtól	2	3	2	2	4	1
szignifikánsan nem különböznek	6	6	1	5	5	1
országos átlaghoz hasonlóak	0	0	0	1	1	0
magasabbak az országos átlagnál	3	1	1	3	1	1
szignifikánsan magasabbak	12	18	11	13	18	12

A fenti táblázat jól mutatja, hogy a kompetenciamérésben érintett 30 intézményünk eredményeik alapján – előző évek eredményeikkel majdnem azonosan - :

- a) Szignifikánsan az átlagnál jobban - 19
- b) Az átlagnak megfelelően teljesítenek - 9
- c) Átlag alatt teljesít – 1 intézmény

Az átlag alatt teljesítő a fejlesztő-nevelést végző Nyitott Világ, mely adottságainál fogva nyilvánvalóan nem képes az átlagteljesítményt sem elérni. Tanulói a már lemorzsolódott, osztályismétlő, a nevelési-oktatási rendszerből kihulló gyermekek, az iskola az ő visszavezetésüket végzi a köznevelés többségi iskoláiba. Meglátásunk szerint, ahogy a gyógypedagógiai intézmények sem vesznek részt a kompetenciamérésben, így nekik sem kellene.

Ezek a kimagasló eredmények egyrészt a családok fentiekben részletesen kifejtett szociokulturális adottságaiból, másrészt az intézményekben folyó kiemelt tehetséggondozó szemléletű munkából fakadnak. A tehetséggondozás, mint elsődleges profil többségi iskoláink legjellemzőbb vonása. Számos versenyeredményük, s a kompetenciamérések eredményei alapján is több intézmény az elsők között foglal helyet az ilyen jellegű rangsorokban.

A tehetséggondozáshoz az egyéni fejlesztés elengedhetetlen, így intézményeink nevelőtestületei ismertek és elismertek innovatív, a tanulási eredményességet szem előtt tartó munkájukról.

7. Összegzés

Az esélyegyenlőség előmozdítása konkrét, tényszerű, a hátrányok kiegyenlítését segítő intézkedések végrehajtásával érhető el, melynek érdekében a beavatkozási pontok meghatározása alapvető feladatunk. Helyzetelemzésünk ezt a célt szolgálja.

A helyzetelemzés során figyelemmel voltunk arra, hogy az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítani a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére. A társadalmi beilleszkedés érdekében a befogadó intézménynek toleránsan, szakértő szemmel kell a másságból eredő speciális igényekhez, az egyéni eltérésekből fakadó komplikációkhoz állnia. Átgondoltuk azt, hogy intézményeink képesek-e arra, hogy egyéni tanulási útvonalakat mutassanak és biztosítsanak a gyermekek számára, megakadályozva ezzel az iskolai kudarcok elszenvedését, a maradandó frusztrációkat.

Kiemelten fontos volt annak vizsgálata, hogy érvényesül-e az iskolákban a diszkrimináció- és szegregációmentesség, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlősége előmozdításának feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, melyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket. Az integráció, illetve az együttnevelés a legelső színtere annak, hogy az eltérő fejlettséggel rendelkező gyermekek minél fiatalabb életkorban találkozzanak egymással. Ezáltal természetessé válhat számukra az elfogadás, a tolerancia, a segítőkészség és az egymás segítése egyaránt. A szociális, valamint képességfejlődési hátránnyal küzdő tanulók számára jelentős húzóerőt jelent az egészséges társakkal történő együtt tanulás, közösségi együttlét. Az egészséges tanulók esetében az együtt nevelődés során egész életükre kiható, meghatározó emberi értékek alakulnak ki.

A Tankerület és vele együttműködve az iskolák mindent megtesznek annak érdekében, hogy az önként vállalt, illetve jogszabályokban előírt közoktatási feladatok ellátása magas színvonalon valósuljon meg. Olyan koordináló, irányító és megvalósító tevékenységet szeretnénk megvalósítani, amelyre jellemző a nyitottság, az átláthatóság, a minőség iránti elkötelezettség. Alapvető érdekünk, hogy minden tanuló számára biztosított legyen a megfelelő fejlődés esélyét nyújtó nevelés, oktatás, valamint az, hogy az intézményekben folyó pedagógiai munka színvonala, hatékonysága a szülők számára is látható legyen.

Preferáljuk az egyéni bánásmódra, a differenciált fejlesztésre vonatkozó módszerek elsajátítását segítő továbbképzéseket. Támogatjuk a további szakképesítés megszerzését. Fontosnak tartjuk az együttműködést az általános iskolában és a középiskolában dolgozó, azonos tantárgyat oktató pedagógusok között.

A Tankerülethez tartozó intézmények jól kezelik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. A pedagógiai szakmai szolgáltatáson belül egy személy foglalkozik az intézmények e feladattal megbízott felelőseinek összefogásával. Az intézmények hatékonyan működnek együtt a Gyermekjóléti Szolgálattal. A szolgálat jelzőrendszert működtet, mely lehetővé teszi a tanulókat veszélyeztető okok időben történő felismerését, feltárását. Így többek között az igazolatlan mulasztás csökkentése is megvalósítható. Folyamatos és jó az együttműködés az egyházak képviselőivel, a hitoktatókkal.

Intézményeink biztosítják a sajátos nevelési igényű tanulók emberi méltóságát, a különös gondozáshoz való jogát, személyiségük lehető legteljesebb kibontakoztatását kulturális és szellemi területen egyaránt.

Az osztályfőnökök munkájuk során az életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenységeket folytatnak, a szülőkkel való találkozáskor segítséget nyújtanak az otthon jelentkező nevelési problémák megoldásához, hozzásegítik a problémás tanulók szüleit a megfelelő szakember és a szakszolgálatok segítségének igénybevételéhez.

Következtetések	
A problémák beazonosítása	A fejlesztési lehetőségek meghatározása
A Közép-Budai Tankerületi Központ fenntartásában működő intézményekben a BTMN-es tanulók száma igen magas	<ul style="list-style-type: none"> fejlesztő pedagógusok biztosítása a nyolc- és hat- és hét évfolyamos gimnáziumokban is
A HH és HHH-s tanulók ellátásának a Gyermekotthonokkal való együttműködés keretében is nehézségekbe ütközik	<ul style="list-style-type: none"> A Gyermekotthonok és a körzetes felvétel lehetőségeinek felülvizsgálata Az intézmények befogadó szemléletének erősítése A Tapolcsányi Kollégium erősítése A Nyitott Világ Iskola tevékenységének bővítése
Az intézményeken belül folyó munka, a sajátos nevelési igényből fakadó ellátások ismertsége a szülők részéről nem megfelelő	<ul style="list-style-type: none"> Az iskolákban folyó pedagógiai munka szélesebb körű megismertetése a szülőkkel, tanórán kívüli programokkal az iskolai élet színessé, vonzóvá tétele.
Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása	<ul style="list-style-type: none"> Az utazóhálózat és az EGYMI munkájának erősítése Az ellátatlan területek beazonosítása
Tehetséggondozás	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmények tehetséggondozó tevékenységének támogatása
Kirekesztő szülői magatartás	<ul style="list-style-type: none"> Komoly beavatkozást igénylő terület – a többségi szülők és a sajátos nevelési igényű tanulók szülői között érzékenyítés kiemelt feladata a tankerületnek. Cél a konfliktusok megelőzése, illetve a szülők közötti konfliktus mediációs útjainak kidolgozása.
Az iskolai beiratkozások aránytalanságai	Az intézmények tehetséggondozó munkájának, sokszínű profiljának és a körzetesség kérdésnek összehangolása kiemelt feladatunk.

7.1. Megoldási lehetőségek

1. Tanártovábbképzések – érzékenyítés

Feltárt probléma – a különleges bánásmódok igénylő tanulók integrációjában aktívan részt vállaló nevelőtestületek, befogadó szemléletű és az egyéni fejlesztésben elkötelezett pedagógusok és intézményvezetők mind a

sajátos nevelési igényű;

mind a HH és HHH-s tanulók,

mind a BTMN-es tanulók,

s mind a tehetséges tanulók esetében.

A valódi inklúzió megvalósítása érdekében intézményeinket bevonjuk az ELTE (EFOP-3.1.2-16-2016-00001 „*A pedagógusok módszertani felkészítése a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében*”c projektjébe, melynek során számos módszert elsajátíthatnak. E módszerek nemcsak a tankerületben nem jellemző végzettség nélküli iskolaelhagyást, de a kiemelt figyelmet érdemlő tanulók még hatékonyabb fejlesztését is szolgálják.

2. Antiszegregációs tevékenység

2/a) Feltárt probléma a többségi szülők kirekesztő magatartása egyes sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatban.

Ebben a kérdésben szoros együttműködést alakítunk ki a szociális hálózattal éppúgy, mint a gyermekjóléti szolgálatokkal. Cél a szülők számára közösen szervezett érzékenyítő programok kidolgozása.

2/b) A tankerületben megkezdődik az antiszegregációs csoport. Munkájához a beavatkozási területek beazonosítása, majd az intézményvezetők bevonása szükséges. Megoldás lehet az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében tett közös lépések kidolgozása.

2/c) A panaszkezelés rendjének kiterjesztése az intézményekre, a közös megoldások, eljárások kidolgozása is alkalmas az antiszegregációs tevékenység támogatására.

Konzultáció, monitoring és visszacsatolás

A Közép-Budai Tankerületi Központ igazgatója és munkatársai, a Tankerületi Központ-hoz tartozó intézmények vezetői és a nevelőtestületek partneri viszonyban együttműködnek az önkormányzatok Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) megvalósításában, támogatásában. Az önkormányzatok a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumokat működtetnek, melyekben a Tankerületi Központ is aktívan részt vesz.

Kötelezettségek és felelősségi körök

Az intézmények megvizsgálják és biztosítják, hogy az intézmények működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon feladatok, kötelezettségek, melyek a Tankerületi Központ Köznevelési esélyegyenlőségi tervében szerepelnek.

7.2. Erősségek-Gyengeségek-Veszélyek-Lehetőségek

Erősségeink	Gyengeségeink
<ul style="list-style-type: none"> - Tehetség gondozás – módszertani sokszínűség, tartalmi felkészültség, egyéni fejlesztésben való jártasság - Befogadó szemlélet – utazó-gyógypedagógus hálózat, integráló iskolák; speciális különnevelés - Innovatív nevelőtestületek - Inklúziós gyakorlat - Egyedi pedagógiai megoldásokra szervezett intézmények	<ul style="list-style-type: none"> - Ellátási hiányterületek – F90 és F80 külön nevelést igénylők intézményesült ellátásnak hiánya - Autizmus terület ellátási nehézségei - Iskolapszichológusi ellátottság - Fejlesztőpedagógusi ellátottság

Lehetőségek	Veszélyek
<p data-bbox="264 338 719 483">Nytott Világ – 1 osztálytól történő megsegítés Gyógypedagógus-pedagógus együttműködés</p> <p data-bbox="212 524 772 853">A kerületekben működő KEF fórumokon, s közös szakmai egyeztetéseken, széleskörű szakmaközi egyeztetéseken az antiszegregáció kérdéskörét képviselni, a kapcsolatot ebben a kérdésben is erősíteni Káldor Roma Programja Petőfi Gimnázium kistelepülés megmentő programja Intézmények nyitottsága</p>	<ul data-bbox="906 338 1378 562" style="list-style-type: none"> - Szülői szemlélet – befogadás és elfogadás hiánya - Pedagógusok szemlélete a befogadásról - Erőforráshiányok - Ellátórendszerek hiányosságai

8. Felhasznált irodalom

- 1061/2013. (II.14.) Korm. határozat Magyarország 2013. évi Nemzeti Reform Programjának előkészítésével kapcsolatos feladatokról. <http://kozlony.magyarorszag.hu/pdf/16086> A végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni középtávú stratégia (2013).
- *Fejes József Balázs, Szűcs Norbert (szerk.):* Én vétkem Helyzetkép az oktatási szegregációról, Motiváció Oktatási Egyesület, Szeged 2018.
- Egyenlőbánásmód hatóság tájékoztató füzetei
- Arató Ferenc – Varga Aranka (2012): Intézményfejlesztési útmutató a differenciált, IPR alapú fejlesztések megvalósításához. Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal, Budapest.
- Csapó Benő (2002): Az osztályok közötti különbség és a pedagógiai hozzáadott érték. In: Csapó Benő (szerk.): Az iskolai műveltség. Osiris Kiadó, Budapest. 269–297.
- Csapó Benő, Molnár Gyöngyvér és Kinyó László (2009): A magyar oktatási rendszer szelektivitása a nemzetközi összehasonlító vizsgálatok eredményeinek tükrében. Iskolakultúra, 19. 3-4. sz. 3–13. URL: <http://www.iskolakultura.hu/ikultura-folyoirat/documents/2009/2009-3-4.pdf>
- Csapó Benő, Fejes József Balázs, Kinyó László és Tóth Edit (2014): Az iskolai teljesítmények alakulása Magyarországon nemzetközi összehasonlításban. In: Kolosi Tamás és Tóth István György (szerk.): Társadalmi Riport 2014. TÁRKI, Budapest. 110–136. URL: <http://www.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/pdf/b327.pdf>
- Csapó Benő (2011): Az oktatás tudományos hátterének fejlődése. Magyar Tudomány. 172. 9. sz. 10651076. <http://www.matud.iif.hu/2011/09/06.htm>
- EMMI (2017): Köznevelési statisztika Kézikönyv. Útmutató a program használatához. KIR-STAT 2017 internetes adatgyűjtő rendszer. Kitöltési útmutató. http://gt.kir.hu/stat17/sugo/KS17_Kitolto_utmutato.pdf Fehérvári Anikó – Széll Krisztián (2014)
- Méltányosság az oktatásban: tanulói eredmények, szülők, iskola. In: Széll Krisztián (szerk.): Az OECD az oktatásról – adatok, elemzések, értelmezések. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, 41–52. https://ofi.hu/sites/default/files/attachments/az_oecd_az_oktatasrol_ofi